

Gedragsprotocol BS Dynamiek

Inhoud

Inleiding.....	3
1 De Kanjertraining	4
1.1 Gedrag binnen de Kanjertraining.....	4
2. Het anti-pestprotocol:.....	5
2.1 Wat is pesten?.....	5
2.2 Wat is plagen?.....	6
2.3 Wat is ruzie?.....	6
2.4 Het melden van pestgedrag.....	6
2.4 Betrokkenen bij het pesten.....	6
3 Maatregelen.....	7
3.1 Consequenties.....	8
Bijlage 1: begeleiding gepeste kind en pester	10
Bijlage 2 regels basisschool Dynamiek.....	12

Inleiding

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

[Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit 'anti-Pestprotocol'.](#)

We hebben respect voor onszelf en de ander.

Pesten is niet toelaatbaar en wordt bij ons op school niet geaccepteerd.

De stichting van PRO8 beschikt ook over een plan van aanpak voor het bestrijden van pesten.

In dit plan is het belangrijk dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid nemen. Ouders, de gepeste, de pesters, de meelopers, het schoolteam. Dit protocol krijgt vorm in het bevorderen van een goed pedagogisch klimaat in de groepen en op school.

Op basisschool Dynamiek wordt er voortdurend aandacht geschonken aan een goed pedagogisch klimaat door het inzetten van de Kanjertraining.

In dit Anti-Pestprotocol wordt uitgelegd hoe wij binnen basisschool Dynamiek handelen wanneer zich een peestsituatie voordoet.

Waar het in het tegengaan van pesten uiteindelijk allemaal omdraait, is het veranderen van de houding en gedrag van de leerlingen.

Het Protocol Gedrag van Basisschool Dynamiek

1 De Kanjertraining

Op basisschool Dynamiek vinden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen even belangrijk als de cognitieve ontwikkeling. Als een kind zich niet prettig voelt, zal het niet tot leren komen. Kinderen verlangen naar een schoolomgeving waarin ze zichzelf kunnen zijn en kunnen leren, zonder gepest te worden.

Alle leerkrachten, ouders/verzorgers en mensen die bij de school betrokken zijn, willen bijdragen aan een positief klimaat. Zij houden toezicht, praten met kinderen over hun gedrag en spreken hen erop aan. Een van de dingen die ook gedaan wordt is het promoten van goed gedrag en bewustmaken van soms onbedoeld verkeerd gedrag.

Op basisschool Dynamiek doen we dit met behulp van de 'Kanjertaining'. Het belangrijkste doel van de Kanjertraining is dat een kind positief over zichzelf en de ander leert denken. Hierdoor heeft het kind minder last van sociale stress. Ook op langere termijn is dit effect merkbaar. Het blijkt dat kinderen na het volgen van de Kanjertraining zich beter kunnen concentreren op school en betere leerresultaten behalen.

1.1 Gedrag binnen de Kanjertraining

De Kanjertraining werkt aan de hand van 4 typetjes, die door middel van een pet zichtbaar worden gemaakt. Bij elk typetje hoort een bepaald soort gedrag. Hierdoor krijgen kinderen snel inzicht in hun eigen en andermans gedrag.

Type Konijn: Het konijn is bang en stil. Hij vindt zichzelf waardeloos en vindt dat anderen alles beter en mooier kunnen dan dat hij/ zij zelf kan. Het konijn vindt zichzelf zielig en weet niet hoe het de problemen moet oplossen. In de Kanjertraining is dit de gele pet.

Type Pestvogel: De pestvogel vindt zichzelf heel goed en alle anderen waardeloos. Hij speelt de baas en vindt zichzelf stoer. De pestvogel heeft weinig respect voor anderen en zoekt het conflict op. In de Kanjertraining is dit een zwarte pet.

Type Aap: De aap is een uitslover en meeloper. Hij vindt zichzelf en anderen waardeloos. De aap is vaak te vinden in gezelschap van de pestvogel. De aap lacht anderen uit en denkt leuk gevonden te worden met grappen, vaak ten koste van anderen. In de Kanjertraining is dit de rode pet.

Type Tijger: De tijger wordt ook wel de kanjer genoemd. De tijger denkt positief over zichzelf en over anderen. Angst, agressie en humor zijn in dit type in evenwicht. De tijger lost de problemen goed op, kan gevoelens onder woorden brengen en zoekt op tijd hulp. In de Kanjertraining is dit de witte pet.

We maken bij de kinderen ook duidelijk onderscheid tussen de persoon en het gedrag.

Door bijvoorbeeld de vraag te stellen; 'Welke pet heb je nu op?' koppel je het gedrag los. We zeggen ook niet: 'Je bent een pestvogel'. We zeggen wel: 'Je gedraagt je als een pestvogel'. Op deze manier corrigeren we het gedrag, zonder het kind het gevoel te geven dat het wordt afgewezen.

Afspraken Kanjertraining

Bij de Kanjertraining horen vijf afspraken die in ieder lokaal in de vorm van een poster hangen:

- 1 We vertrouwen elkaar.
- 2 We helpen elkaar.
- 3 We werken samen.
- 4 We hebben plezier.
- 5 We doen mee.

In het kort gaat het bij de Kanjertraining om:

- Het aanbieden van eenvoudige, heldere regels, die kinderen helpen en houvast bieden.
- Het aanbieden van handvatten in sociale omgangssituaties.
- De Kanjerlessen gaan uit van een positieve levensvisie en zijn toekomst- en oplossingsgericht voor zowel kinderen, leerkrachten en ouders.
- Leerlingen leren positief over zichzelf en de ander denken. Het zou toch mooi zijn dat elk kind zich een Kanjer voelt.

Voor meer informatie over de Kanjertraining: <https://www.Kanjertraining.nl/>

2. Het Anti-Pestprotocol:

In onderstaand hoofdstuk wordt eerst uitgelegd wat het verschil tussen pesten en plagen is. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 aangegeven welke maatregelen er getroffen worden als er gepest wordt.

2.1 Wat is pesten?

Iemand wordt gepest als iemand anders of een groep mensen vervelende/gemene opmerkingen maakt tegen een betrokken persoon. Het is ook pesten als iemand wordt geschopt, geslagen, bedreigd of buiten de groep wordt geplaatst. Als dat soort zaken regelmatig gebeurt en als het voor de betrokken persoon moeilijk is om zich te verdedigen, spreken we van pesten.

Pestgedrag is schadelijk voor zowel het slachtoffer als de pesters. Pesten richt zich tegen één persoon bijv. uitschelden: 'brillengek', 'slijmbal', 'schijterd', 'hé muts', maar ook, pootje haken, fietsbanden leeg laten lopen, omduwen bij het fietsen, rare bekken trekken of buiten sluiten.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend overal de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

2.2 Wat is plagen?

Er is geen slachtoffer en dader; beide partijen zijn even sterk. Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Vaak speelt humor een rol.

2.3 Wat is ruzie?

Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie kan uitgepraat worden.

2.4 Het melden van pestgedrag

Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Ook de ouders hebben hierin een verantwoordelijkheid. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg, dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen.

Het is niet de bedoeling, dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind te komen oplossen en in discussie te gaan met de pester en zijn/haar ouders. Dat kan de problemen onnodig verergeren. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de betrokken ouders. De inbreng van de ouders moet vooral zijn: het melden van pesten, het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van school.

2.4 Betrokkenen bij het pesten

Als een kind gepest wordt heb je te maken met 5 groepen:

1. de gepeste
2. de pester
3. de omstanders (meelopers, toekijkers)
4. de leerkracht
5. de ouders

Pesten is een groepsprobleem waarmee alle bovenstaande geconfronteerd worden. Hulp dient aan alle groepen gegeven te worden. Deze hulp wordt in 'bijlage 1 Vijfsporenaanpak bij pesten' verder omschreven.

3 Maatregelen

Op basisschool Dynamiek hanteren we de volgende maatregelen:

Preventieve maatregelen: We werken wat pesten betreft allereerst preventief. We bespreken indien nodig, op elk gewenst moment, de schoolregels en de kanjerregels (zie bijlage 3). Dit zijn regels die gelden op het schoolplein, in de gangen en binnen de groepen. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels. Dit zijn de groepsregels. Alle leerkrachten hebben de Kanjertraining gevolgd. Deze training heeft leerkrachten veel inzicht gegeven over groepsprocessen: actief omgaan met het gedrag van de gepeste, de pester en de meelopers.

Uiteindelijk doel van de training; een sfeer van vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect op onze school. In elke groep hangen de 5 basisregels van school (= de Kanjerafspraken):

De leerkrachten van alle groepen geven Kanjertraining aan de kinderen. Wij voorkomen daardoor veel pestgedrag. Wanneer er toch nog gepest wordt, volgen wij een vast stappenplan:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen. In de Kanjertraining leren kinderen hoe je ruzies op kunt lossen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, vertelt hij/zij het probleem aan de juf of meester. Want een ruzie of 'pestprobleem' moet voor iedereen naar tevredenheid worden opgelost.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken. Ouders worden op de hoogte gebracht. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen de consequenties die in het volgende hoofdstuk zijn uitgelegd.

Stap 4:

Bij herhaling van het pestgedrag neemt de leerkracht een duidelijk stelling in en houdt een bestraffend gesprek met het kind dat pest. De consequenties treden in werking. Ook wordt een melding in ParnasSys gedaan. In de melding omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de melding in ParnasSys worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag.

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

3.1 Consequenties

In dit hoofdstuk worden de consequenties uitgelegd die gelden wanneer het pestprobleem zich blijft voordoen.

De leerkracht heeft het idee, dat er wellicht sprake is van pesten:

In een dergelijk geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs deze weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een kind wordt gepest of de gepeste, of een medeleerling of ouder komen het melden en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste. De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 4 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont in zijn/haar gedrag.

Fase 1:

- door gesprek met leerkracht en ouders: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt.
- afspraken maken met de pester en ouders over gedragsveranderingen.
- een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.

De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Een gesprek met de ouders over bovenstaande acties. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 2:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals (gedrags)deskundigen die aan school verbonden zijn, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 3:

Als na een cyclus van drie weken, waarin de gesprekjes hebben plaatsgevonden, er geen verbetering optreedt, kan er voor gekozen worden om een kind in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Fase 4:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of zelfs verwijderd worden.

Contactpersoon en vertrouwenspersoon

Zelfs al doe je als school een krachtige poging om het pesten tegen te gaan, dan nog kan pesten de kop op steken. In dat geval is het belangrijk dat je naast je leerkracht ook bij een vertrouwenspersoon kunt aankloppen.

Op basisschool Dynamiek zijn de vertrouwenspersonen Jos Huese en Nicole Kasteel.

De contactpersoon over het Anti-Pestprotocol is Wil van Empelen.

Bijlage 1: Vijfsporenaanpak bij pesten

Vijfsporenaanpak bij pesten (Afkomstig uit de “Vijfsporenaanpak” samengesteld door het Nationaal Onderwijs

Protocol tegen pesten)

1. Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- medeleven tonen, luisteren en vragen (hoe en door wie wordt het gepest);
- nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat hij/zij doet voor, na en tijdens het pesten;
- huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken;
- de leerling laten inzien dat je ook op andere manieren kunt reageren;
- zoeken en oefenen van een andere reactie;
- het kind laten inzien waarom een kind pest;
- nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- sterke kanten van het kind benadrukken;
- belonen als de leerling zich anders/beter durft op te stellen;
- praten met de ouders (mits het kind dat wil);
- het gepeste kind niet over beschermen en teveel in een uitzonderingspositie zetten ten opzichte van de rest van de groep. Dit zou pesten weer in de hand kunnen werken.
- zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt. (sociale vaardigheidstrainingen in of buiten school).

2. Begeleiding van de pester:

- praten, zoeken naar de reden van het pesten/ruzie maken (zie Oorzaken van pesten);
- laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het slachtoffer;
- excuses laten aanbieden;
- in laten zien welke sterke/leuke kanten het slachtoffer heeft;
- kind leren niet meteen kwaad te worden;
- prijzen/belonen als het kind zich aan de regels/afspraken houdt en/of een andere/betere manier van reageren toont;
- gesprek met de ouders; elkaar informeren en overleggen; inleven in het kind (hoe komt dit kind tot pesten?);
- zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt. (Sociale vaardigheidstraining of gesprekje met iemand van het zorgteam).

3. De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem door:

- met de kinderen te praten over pesten en over hun eigen rol daarin;
- met de kinderen te overleggen over mogelijke oplossingen en wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen;
- samen met de kinderen te werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen;
- hulp aan de zwijgende middengroep door het melden van signalen van pesten te stimuleren.

4. Hulp aan de leerkracht:

- deze hulp kan de vorm hebben van: achtergrondinformatie over het verschijnsel, zoals signalen, oorzaken, gevolgen en concrete (preventieve en curatieve) aanpakmogelijkheden.

5. Adviezen aan ouders

Adviezen aan ouders van het gepeste kind:

- blijf in gesprek met uw kind;

- als pesten op straat gebeurt en niet op school, kunt u het best contact opnemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- pesten op school kunt u direct met de leerkracht bespreken;
- door complimenten kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden;
- stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt;
- werk samen met school. Dit kan door: aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak door de school.

Adviezen aan ouders van kinderen die pesten:

- neem het probleem serieus;
- raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden;
- probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aan doet;
- corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van de school staat.

Adviezen aan alle ouders:

- neem ouders van gepeste kinderen serieus;
- stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan;
- corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag;
- geef zelf het goede voorbeeld;
- leer uw kind om voor anderen op te komen;
- leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier.

Bijlage 2 Regels basisschool Dynamiek

afspraken basisschool Dynamiek

De leerkrachten belonen klassikaal. Er wordt individueel gecorrigeerd.

Als je goed in de groep kunt werken, kun je dat ook in de hal.

De leerlingen werken in de hal met de liniaalstem.

De leerlingen wandelen in de hal.

Pleinregel: bij negatief gedrag een time-out op het plein.

Alle leerlingen doen mee met de vakken en de pauze.

Oplossingsgericht werken, uitgaan van het positieve. (ik zoek een plek waar je beter kunt werken).

Volg de Kanjertraining, gebruik kanjertaal.

Afspraken voor individuele situaties

Een leerling die herhaaldelijk storend gedrag vertoont, wordt bij een collega in de klas gezet.

Een leerkracht onderhoudt contact met ouders over gedrag.

Leerling moet weten dat leerkracht(en) en ouders elkaar op de hoogte houden.

Soms moet je een leerling/invaller beschermen door een bepaalde leerling in een andere groep te laten werken. Dit is dan van te voren besproken met ouders.

Steun/ help elkaar als collega iets lastig, moeilijk vindt in zijn/haar groep.

Bij ons op school:

- Hoort iedereen erbij en mag iedereen er zijn
- Zijn we aardig tegen elkaar en tonen respect voor leerkrachten en ouders
- Zijn we zuinig op elkaar, onze materialen en onze omgeving
- Houden we ons aan de Kanjerregels:
- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand blijft zielig

Geheugensteuntje

Onprettig gedrag = Vervelend gedrag van een leerling waar een docent zich persoonlijk nogal aan kan ergeren.

Lastig gedrag = Lichte overtredingen die mogelijk de lesvoortgang verstoort maar niet onmogelijk maakt.

Belangrijk gedrag = Ernstige overtredingen van belangrijke waarden. (3 keer lastig is belangrijk)

Onwettig gedrag = Gedrag waarbij je de mogelijkheid hebt om aangifte te doen.

